

Tarybos išvados dėl Artimųjų Rytų taikos proceso

1. Tarybai labai didelį susirūpinimą kelia tai, kad dėl nenutrūkstančio smurto rato Izraelyje ir Palestinos teritorijoje per pastaruosius mėnesius buvo prarasta labai daug žmonių gyvybių. ES griežtai smerkia visų konflikto šalių ir bet kokiomis aplinkybėmis vykdomus teroristinius išpuolius ir smurtą, įskaitant vaikų žūtis. ES ragina politinius lyderius bendradarbiauti ir imtis matomų veiksmų, kurie padėtų atkurti ramybę, ir šalinti pagrindines įtampos priežastis. ES primena ypatingą šventų vietų svarbą ir ragina išlaikyti 1967 m. nustatytą status quo dėl Šventyklos kalno (Haram al-Sharif), laikantis ankstesnių susitarimų ir atsižvelgiant į specialų Jordanijos vaidmenį.
2. ES primygtinai ragina visas šalis susilaikyti nuo visų veiksmų, kurie pablogintų padėtį kurstant ar provokuojant, ir ragina visas šalis pasmerkti išpuolius, kai jie įvykdomi, ir griežtai laikytis jėgos panaudojimo būtinumo ir proporcingumo principų. Ji palankiai vertina abiejų konflikto šalių toliau vykdomus saugumo padėties koordinavimo veiksmus ypač sudėtingos padėties kontekste. ES palankiai vertina pažangą, padarytą tiriant Dumos kaime įvykdytą išpuolį, ir ragina Izraelį patraukti atsakomybėn visus smurtą įvykdžiusius naujakurius. ES taip pat ragina abi konflikto šalis kartu ir ryžtingai kovoti su neapykantos kurstymu ir neapykantą kurančiomis kalbomis, pavyzdžiui, nustatant mechanizmą, pagal kurį būtų galima rasti informacijos apie neapykantos kurstymą, atsižvelgiant į jų ankstesnius įsipareigojimus.
3. ES yra įsitikinusi, kad smurtą galima sustabdyti tik atkūrus politines perspektyvas ir atnaujinus dialogą. Smurto rato vien tik saugumo priemonėmis neįmanoma sustabdyti. Reikia šalinti pagrindines konflikto priežastis. ES patvirtina pritaranti Ketverto raginimams imtis reikšmingų pertvarkomųjų veiksmų, atitinkančių ankstesniais susitarimais numatytą pereinamąjį procesą, siekiant atkurti pasitikėjimą ir tikėjimą. ES primygtinai ragina abi konflikto šalis kuo anksčiau įgyvendinti šias priemones. Izraeliui iš esmės pakeitus politiką Okupuotosios Palestinos Teritorijos, ypač C zonos, atžvilgiu, labai padaugės ekonominių galimybių, bus užtikrintas Palestinos institucijų įgalėjimas ir padidės tiek izraeliečių, tiek palestiniečių stabilumas ir saugumas.
4. ES yra vieninga, kai kalbama apie įsipareigojimą pasiekti dviejų valstybių sambūviu pagrįstą sprendimą, remiantis 2014 m. liepos mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose išdėstytais parametrais – siekiant užbaigti konfliktą tas sprendimas turi atitikti Izraelio ir Palestinos saugumo poreikius ir Palestinos valstybingumo bei suverenumo siekius, juo turi būti nutraukta 1967 m. prasidėjusi okupacija ir išspręsti visi klausimai dėl nuolatinio statuso. ES griežtai nepritaria visiems veiksams, kuriais kenkiama dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo perspektyvumui, ir primygtinai ragina abi konflikto šalis savo politika ir veiksmais įrodyti tikrą įsipareigojimą siekti dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo, kad būtų atkurtas pasitikėjimas ir užtikrintos galimybės vėl pradėti reikšmingas derybas. Tuo tikslu ES toliau atidžiai stebės pokyčius regione bei jų platesnes pasekmes ir apsvarstys tolesnius veiksmus siekiant užtikrinti dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo perspektyvumą, kuris nuolat silpnėja dėl naujų įvykių regione.
5. Norit užtikrinti teisingą bei ilgalaikę taiką ir nutraukti visus reikalavimus reikės aktyvesnių bendrų tarptautinių pastangų. ES, be kita ko, jos specialiajam įgaliotiniui vykdant veiksmus, aktyviai bendradarbiaus su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant Ketverto partnerius, visų pirma Jungtines Valstijas, partnerius regione ir Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, atnaujinto daugiašalio požiūrio į taikos procesą klausimu. Prisimenant dialogo ir bendradarbiavimo dvasią, kuri buvo juntama Madrido konferencijoje prieš 25 metus, tarptautinės paramos grupės įsteigimas ir dar viena tarptautinė konferencija – tai dar du galimi būdai siekiant minėto tikslo. ES primena savo norą toliau bendradarbiauti su regioniniais partneriais remdamasi Arabų taikos iniciatyva, kurioje nustatyti pagrindiniai arabų šalių ir Izraelio konflikto sprendimo elementai, taip pat galimybė sukurti regioninio saugumo sistemą.
6. ES primena, kad užtikrinimas, kad valstybės ir nevalstybiniai subjektai laikytųsi tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinių žmogaus teisių teisės, įskaitant atskaitomybę, yra taikos ir saugumo regione pagrindas. ES prašo užtikrinti vaikų apsaugą, be kita ko, užtikrinti teisę mokytis saugioje ir patikimoje mokyklos aplinkoje. Taryba pabrėžia, jog svarbu, kad pilietinė visuomenė tiek Izraelyje, tiek Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje galėtų netrukdomai veikti, ir susirūpinusi stebi pastarojo meto įvykius šioje srityje.
7. Primindama, kad pagal tarptautinę teisę gyvenvietės yra neteisėtos, trukdo siekti taikos ir kelia grėsmę dviejų valstybių sambūviu pagrįstam sprendimui, ES pakartoja griežtai prieštaraujanti Izraelio gyvenviečių kūrimo politikai ir veiksams, kurių imtasi

šiuo kontekste – skiriamosios užtvartos statybai nesilaikant 1967 m. linijos, griovimui ir konfiskavimui, be kita ko, ES finansuojamų projektų atžvilgiu, išskeldinimui, priverstiniam perkėlimui, įskaitant beduinių priverstinį perkėlimą, nelegalioms kolonijoms, judėjimo ir galimybės atvykti apribojimams. Ji primygtinai ragina Izraelį nutraukti visą gyvenviečių kūrimo veiklą ir nugriauti nuo 2001 m. pastatytus postus, laikantis ankstesnių įsipareigojimų. Dėl Rytų Jeruzalėje vykdomos gyvenviečių kūrimo veiklos kyla didelis pavojus galimybei, kad Jeruzalė ateityje bus abiejų valstybių sostinė.

8. ES ir jos valstybės narės yra įsipareigojusios užtikrinti nuolatinį, visapusišką ir veiksmingą galiojančių ES teisės aktų ir dvišalių susitarimų, taikomų gyvenviečių produktams, įgyvendinimą. ES pareiškia esanti įsipareigojusi užtikrinti, kad laikantis tarptautinės teisės visuose Izraelio Valstybės ir ES susitarimuose nedviprasmiškai ir aiškiai būtų nurodytas jų netaikomumas teritorijoms, kurias Izraelis okupavo 1967 m. Tai nėra Izraelio boikotas; ES griežtai nepritaria boikotui.

9. ES primygtinai ragina visas Palestinos grupuotes geranoriškai prisidėti prie susitaikymo proceso, nes tai yra svarbus veiksnys norint pasiekti dviejų valstybių sambūviu pagrįstą sprendimą. ES toliau remia Palestinos valstybingumo siekius. Itin svarbu, kad nebūtų prarasti praėjusieji pasiekimai, o Palestinos institucijos turi toliau stiprėti, tapti skaidresnės, labiau atskaitingos ir labiau demokratiškos. ES ragina vyriausybę imtis veiksmų, kad visiems palestiniečiams būtų užtikrinti tikri ir demokratiniai rinkimai. Siekiant sukurti perspektyvią ir suverenią Palestinos valstybę yra būtinos stiprios, įtraukios ir demokratinės institucijos, grindžiamos pagarba teisei valstybei ir žmogaus teisėms. Tuo tikslu ES ragina visas Palestinos grupuotes surasti bendrą pagrindą ir bendradarbiauti siekiant patenkinti Palestinos gyventojų poreikius.

10. ES prašo visų šalių imtis skubių veiksmų, kad būtų iš esmės pakeista politinė, saugumo ir ekonominė padėtis Gazos Ruože, be kita ko, nutraukti uždarymo režimą ir visiškai atidaryti sienų perėjimo punktus, kartu atsižvelgiant į teisėtus Izraelio saugumo užtikrinimo interesus. Neseniai kovotojų grupuočių įvykdytas apšaudymas raketomis yra nepriimtinas ir vėl rodo, kad esama eskalacijos pavojaus. Visi suinteresuotieji subjektai privalo įsipareigoti nesiimti smurto ir užtikrinti taiką. ES primygtinai ragina Palestiną Gazos Ruožo atkūrimui skirti svarbiausią nacionalinį prioritetą, visų pirma kiek tai susiję su sveikatos, energijos tiekimo ir prieigos prie vandens klausimais. Palestinos Administracija turi visiškai atkurti savo vyriausybės funkcijas Gazoje, nes ji yra neatskiriama būsimos Palestinos valstybės dalis. ES palankiai vertina veiksmus, kurių Izraelis ėmėsi, kad sumažintų kai kuriuos Gazai taikomus apribojimus. Tačiau reikia panaikinti žmonių, paslaugų ir prekių, visų pirma tų, kurios įvardytos kaip dviejų naudojimo prekės, judėjimo apribojimą, kad būtų galima vykdyti atstatymo veiklą ir teikti pagrindines paslaugas. ES prašo visų šalių, valstybinių ir nevalstybinių subjektų užtikrinti galimybę nacionalinėms, vietos ir tarptautinėms humanitarinėms organizacijoms, įskaitant ES įstaigas ir valstybes nares, galimybę nekludomai teikti humanitarinę pagalbą Gazoje, kaip numatyta pagal tarptautinę teisę. ES ir toliau yra pasirengusi bendradarbiauti su visomis šalimis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų išspręsta ši padėtis, ir ragina tarptautinę bendruomenę skubiai įvykdyti savo įsipareigojimus.

11. ES pakartoja savo siūlymą abiem šalims dėl Europos politinės, ekonominės ir saugumo srities paramos priemonių ir dėl specialios privilegijuotosios partnerystės su ES, kuri būtų labai naudinga abiem šalims – tam reikia pasiekti galutinį taikos susitarimą. ES pabrėžia, kad būsimas ES santykių su abiem partneriais – Izraeliu ir Palestina – plėtojimas taip pat priklausys nuo jų veiksmų siekiant ilgalaikės taikos, grindžiamos dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press